

В. А. Шабайкович

Луцький національний технічний університет,

Є. В. Перепічка

ТЗОВ “Ми разом” (Львів)

РЕФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ ЗА НОВОЮ ЕКОНОМІЧНОЮ СТРАТЕГІЄЮ

© Шабайкович В. А., Перепічка Є. В., 2016

Проаналізовано чинні податкові системи, які не відповідають потребам держави і спонукають до фінансових запозичень. Запропоновано нову економічну стратегію податкової системи, за якої вводиться податок – державна надбавка на реалізацію кінцевого виду продукції. Податки з виробників товарів, послуг ліквідуються. Наведено розрахунки, що підтверджують збільшення бюджетних надходжень більш як удвічі з урахуванням виходу економіки з тіні.

Ключові слова: економіка, податкові системи, борги, економічна стратегія, бюджети.

REFORMING THE TAX SYSTEM IN THE NEW ECONOMIC STRATEGY

© Shabaykovych V., Perepichka E., 2016

The article analyzes the current tax system, they do not address the needs of the state and encourage financial loans. A new economic strategy of tax system in which the tax is introduced – State allowance for realization of the final product. Taxes on producers of goods and services liquidated . The calculations confirming the increase in revenue more than doubled NF based economy out of the shadows.

Key words: economy, tax system, debt, economic strategy, budgets.

Постановка проблеми

Інтеграція України у глобальну світову економіку має величезні переваги і водночас супроводжується значними труднощами. За останні десятиріччя спостерігається ріст боргових зобов'язань провідних країн світу, виникають проблеми з їх обслуговуванням. Чинні світові податкові системи вже не спроможні вирішувати ці проблеми. Як уникнути боргового колапсу та піднятися на рівень розвинених країн – завдання нашої наукової праці.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Накопичення державних боргів, що спостерігаються в більшості країн світу, безпосередньо пов'язане з неефективною податковою системою, яка не забезпечує необхідної кількості фінансових (податкових) надходжень до бюджетів усіх рівнів. Податкові системи широко висвітлюються в наукових працях як вітчизняних, так і зарубіжних учених. Серед зарубіжних науковців, котрі досліджують теоретичні та практичні аспекти податкових систем: D. Nасock, W. N. Kulsrud, R. A. Musgrave, J. W. Pratt, H. S. Rozen, A. Сміт, E. Фор, У. Хассі та ін. Серед вітчизняних науковців, які вивчають податкову систему: І. М. Андрущенко, О. Д. Данілов, С. В. Захарін, А. І. Крисоватий, В. Н. Куцин, П. В. Мельник, Л. В. Попова, К. П. Проскура, Н. М. Ткаченко, Н. П. Фліссак та ін. Вплив державного боргу на проблеми боргової безпеки за

останнє десятиріччя привернула увагу таких вчених: О. С. Власюк, О. А. Сьомченкова, А. І. Сухо-рукова та ін. [3].

Досліджуючи сучасні податкові системи, вчені концентрують увагу на вдосконаленні чинних податкових систем. Однак усі ці вдосконалення не дають кардинальних змін у наповненні бюджетів усіх рівнів, а проблема все більше загострюється в багатьох країнах світу, зокрема в Україні. Виникає потреба проведення ретроспективного аналізу податкових систем і боргових зобов'язань найбільш розвинених країн світу та шляхів розв'язання боргових зобов'язань і кардинальне реформування податкової системи в цілому.

Мета статті

Метою є аналіз світових податкових систем та боргових зобов'язань країн, з'ясування причин їх росту та запропонування шляхів їх вирішення.

Виклад основного матеріалу дослідження

Ефективність податкової системи тією чи іншою мірою впливає на всі без винятку складові економічної безпеки, а саме: макроекономічну, фінансову, виробничу, інвестиційну, науково-технологічну, зовнішньоекономічну, продовольчу, соціальну, енергетичну тощо. І немає жодної складової, яка б абсолютно не зазнавала податкового впливу. Це ще раз підтверджує визначальну роль податкової системи на економічну безпеку держави [3].

Економічні моделі та їхні типові представники у світі можна поділити на: англосаксонську (США), скандинавську (Швеція), західноєвропейську (Франція), модель Південно-Східної Азії (Японія) і китайську (Китай). Для кращого розуміння проблеми розглянемо податкові системи типових представників кожної економічної моделі.

США. Усі податки у США поділяються на федеральні, які формуються переважно за рахунок прямих податків і податків штатів, і місцеві, що наповнюються переважно непрямими податками.

Федеральні податки. Перший і найбільший податок у загальному балансі федерального бюджету, а це близько 80 % – *прибутковий податок з фізичних осіб*. Друге місце в дохідній частині федерального бюджету займають *відрахування на соціальне страхування*. Воно здійснюється як роботодавцями, так і найманими працівниками в рівних частках (50 % на 50 %). Третє місце в дохідній частині бюджету займає *податок на доходи корпорацій*, який сплачується як у федеральний, так і в місцеві бюджети. Додатками до цього податку є *податок на надприбуток*, податок з *продажу капітальних активів*, акцизні збори, податок на *спадщину тощо*.

До податків, які сплачуються в бюджет штатів, належать: *податок з продажу* або *податок зі споживання*. Ставка коливається від 3 до 8,25 %. *Прибутковий податок з корпорацій та громадян* – 2–12 %. У деяких штатах введено *податок на ділову активність*. До основних джерел наповнення бюджетів міст належить *податок на майно*. Крім згаданих місцевих податків, у США існують й інші податки [5].

Швеція. Основними видами податків є прибутковий податок з громадян і компаній, податок на майно, ПДВ, акцизи і збори, податки на прибуток компаній. Податком на додану вартість обкладаються операції з продажу товарів і послуг, здійснювані в комерційних цілях на території Швеції.

Резиденти Швеції підлягають обкладанню податком за всіма доходами з усіх джерел як у Швеції, так і за її межами. Платежі на соціальне страхування здійснюють роботодавці в порядку нарахувань на заробітну платню [5].

Франція. Податки становлять близько 90 % дохідної бази централізованого бюджету. Переважають за сумою надходжень податки непрямі, насамперед ПДВ, який ввели 1954 року. Ставка ПДВ не пов'язана з ціною товару. Об'єктом оподаткування є продажна ціна товару (послуги), податок становить 18,6 %. Операції, пов'язані із зовнішнім ринком, від ПДВ звільнено.

Податком на споживання є акцизи, які надходять як у державний, так і в місцеві бюджети. До підакцизних товарів належать алкогольні напої, тютюнові вироби, сірники, запальнички, дорожочінні метали, цукор і кондитерські вироби, пиво тощо.

Податок на компанії забезпечують найбільше надходжень до державного бюджету. Об'єктом оподаткування є чистий прибуток. Цей податок сплачується п'ять разів на рік. До податків на споживання належать і мита. Основне завдання мита – охорона внутрішнього ринку.

Найважливіше місце займає прибутковий податок із фізичних осіб, що стягується щороку з доходу і має прогресивний характер зі ставкою від 0 до 56,8 % [5].

Японія. Завдяки “місії Шоупа” було створено чи не найдосконалішу у своїй простоті податкову систему у світі [10]. Податкова реформа стала однією з передумов японського “економічного дива”. Країна взяла курс на інноваційні технології та розвиток людського капіталу. До найбільш високооплачуваних категорій належать вчені, учителі, лікарі, працівники транспорту – тобто ті, хто забезпечує інтелектуальний рівень і фізичне здоров'я населення, несе відповідальність за безпеку людей. На кінець 80-х років ХХ століття в Японії провели реформування податків з метою скорочення податкового навантаження на економіку за підвищення непрямих податків на населення (рис. 1).

Рис. 1. Структура доходів бюджетної системи Японії, 2009 р. [10]

Китай. Побудована дієва податкова система, адаптована до “ринкової економіки соціалізму”. Чинна податкова система КНР спрямована на відкриття Китаю зовнішньому світу, що сприяє розвитку національної економіки. Головні принципи оподаткування: справедливість при оподаткуванні, чіткість і простота під час обчислення та стягнення податків (рис. 2).

Рис. 2. Структура податкових доходів КНР (за підсумками 2009 р.) [6]

Види податків Китаю. У Китаї налічується 25 видів податків, що об'єднані у вісім груп.

Податки з обороту. Ця група містить три види податків, а саме: ПДВ застосовують дві ставки податку – 13 % для товарів першої необхідності, інші – 17 %. Експорт товарів оподатковується за нульовою ставкою. Податок на споживання (податок з продажів) обкладається такими ставками: тютюнові вироби – 25–50 %, алкогольні напої – 5–25 %, косметика – 30 %, ювелірні вироби – 5–10 %, бензин – 0,2 юаня за літр, автотранспортні засоби – 3–10 %... Податок на підприємницьку діяльність: транспорт і зв'язок, будівництво, пошта і ТБ, культура і спорт – 3 %; фінансовий і страховий бізнес – 8 %; розваги – 5–20 %; надання послуг, передання нематеріальних активів, продаж нерухомості – 5 %.

Податки на прибуток (доходи). Сюди входять: податок на прибуток вітчизняних підприємств, податок на прибуток підприємств з іноземними інвестиціями та іноземних підприємств і податок з фізичних осіб.

Ресурсні платежі, що містять ресурсний податок і земельний податок (плата за користування землями міст і районів). Земельний податок (плата за користування землями міст і районів), ставки податку за одиницю диференціюють за регіонами. Так, річна ставка податку за квадратний метр становить: для великих міст – 0,5–10 юанів, для середніх міст – 0,4–8 юанів, 0,3–6 юанів – для маленьких міст або 0,2–4 юаня – для видобувних районів; ставка податку може бути відповідно зменшена або збільшена.

Цільові податки і збори: податок на утримання і будівництво міст, податок за користування сільгоспугіддями, податок на інвестиції в основний капітал, податок на реалізацію землі. *Майнові податки:* податок на майно, податок на нерухомість, податок на спадщину (поки не введений). *Податки з угод (дій):* податок за користування автотранспортними засобами і водними судами, гербовий збір, податок на передання майна, податок на обіг цінних паперів (поки що не введений). *Сільськогосподарські податки:* податок на землеробство і податок на утримання й розведення худоби [6]. *Мита.* Ними обкладаються товари, які ввозять/вивозять на/з території Китаю (табл. 1).

Таблиця 1

Ставки основних видів податків для представників економічних систем*

№ з/п	Країни	ПДВ, %	На доходи фізичних осіб, %	Податок на прибуток, %
1	США	Податок з продажу до 8 Фонди соц. страхування > 30	40,6	16,4
2	Швеція*	25	56,4	26,3
3	Франція*	19,6	45,8	34,4
4	Японія	Податок з обороту – 9,6	Соціальні внески 40,9	9,6
5	Китай	31,0	15,1	19,4
6	Україна	20	18	18

* Дані взято з [11].

Незважаючи на масштабний розвиток податкових систем у світі, вони не забезпечують зростаючих потреб функціонування держави, тому державні чиновники вдаються для запозичень, які зростають і досягли величезних розмірів. Західні економісти забили на сполох, їх лякає співвідношення боргу з ВВП, що проілюстровано в табл. 2.

Як видно, у дев'яти країн зовнішній борг перевищив 300 % щодо ВВП і понад 12 трлн дол. – це кредитні кошти, що належать до сфери боргових зобов'язань. На тлі кризових макроекономічних явищ економісти зазначають, що почали зменшуватися на Заході прошарки з середнім достатком, зростають інфляція і навіть гіперінфляція.

Президент Франції Франсуа Олланд підписав (18 січня 2016 р.) указ, яким ввів у країні надзвичайний економічний стан, і пояснив, що це має призвести до стійкого зростання економіки країни, а також викоренити безробіття [8].

Співвідношення зовнішніх боргів провідних країн світу до ВВП [7]

№, місце	Країна	Співвідношення боргу до ВВП, %	Місце	Країна	Співвідношення боргу до ВВП, %	Місце	Країна	Співвідношення боргу до ВВП, %
1	Японія	400	14	Норвегія	244	27	Словаччина	151
2	Ірландія	390	15	Фінляндія	238	28	В'єтнам	146
3	Сінгапур	382	16	США	233	29	Марокко	136
4	Португалія	358	17	Південна Корея	231	30	Чилі	136
5	Бельгія	327	18	Угорщина	225	31	Польща	134
6	Нідерланди	325	19	Австрія	225	32	Південна Африка	133
7	Греція	317	20	Малайзія	222	33	Чехія	128
8	Іспанія	313	21	Канада	221	34	Бразилія	128
9	Данія	302	22	Китай	217	35	Індія	120
10	Швеція	290	23	Австралія	213	36	Філіппіни	116
11	Франція	280	24	ФРГ	188	37	Єгипет	106
12	Італія	259	25	Таїланд	187	38	Туреччина	104
13	Англія	252	26	Ізраїль	187	39	Україна	191 від загального боргу

Наскільки глибокою є боргова яма України? ВВП України за офіційним обмінним курсом (official exchange rate) за підсумками 2013 року становив 175,5 млрд дол. Після обвалу гривні 2014-го він зменшився до 71,05 млрд дол., або 1 трлн 538 млрд грн. Станом на 31 грудня 2014 року зовнішній державний борг становив 69,81 млрд дол. (1 100,83 млрд грн).

Крім державного боргу, існує ще й корпоративний, тобто борг комерційних банків та інших недержавних корпорацій. Разом із ним загальний борг України на 1 жовтня 2014 року становив 135,891 млрд дол. Отже, загальний зовнішній борг України після отримання всього траншу МВФ становив 153,391 млрд доларів. Кожен громадянин України буде винен приблизно 3 370 доларів. Уперше в історії України зовнішній борг становитиме 191,26 % ВВП, а дефіцит бюджету – 11 % ВВП.

Звідки ж узялися такі борги? Кожна держава позичає, щоб покрити дефіцит свого бюджету. Мінфін стверджує, що дефіцит українського бюджету за підсумками 2015 року становив 170 млрд грн, або 7,85 млрд доларів (за курсом НБУ на 15.03.2015). Головні “чорні діри” – це Пенсійний фонд, дефіцит якого 2015-го було заплановано на рівні 81 млрд грн, і НАК “Нафтогаз України”. Його дефіцит, за підсумками 2014 року, становив 103 млрд грн (рис. 3).

Борги далі зростають, і у квітні 2016 року загальний держборг збільшився до 67,1 мільярда доларів [1]. Колишні уряди набрали кредитів, розікрали їх, а про кардинальні реформи говорять тоді, коли хочуть взяти наступний кредит, і думають, що реформи – це підняття вартості комунальних послуг і приватизація ефективних підприємств. Вони не працюють, а тільки займаються обманом і демагогією, довели державу до перманентного дефолту. Загальний борг держави сягнув понад 190 % ВВП.

Трагедія України полягає в тому, що розвинені держави беруть гроші в борг на тривалий термін і під низькі відсотки за стабільної національної валюти та росту економік. В Україні спостерігається полярна ситуація: національна валюта нестійка, її різкий обвал і руйнація економічних засад призводять до значного збільшення виплат за борговими зобов'язаннями, а більшу частину розкрадають, не створюються джерела прибутків для погашення основного тіла кредитів та їхніх відсотків.

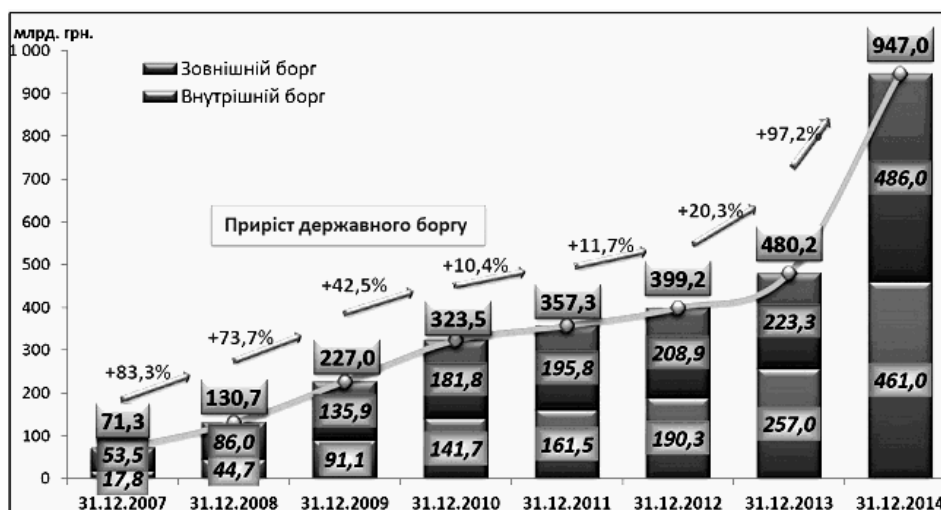

Рис. 3. Динаміку державного боргу України (за даними Мінфіну) [7]

Що робити? Основне гальмо розвитку економіки і суспільства загалом за будь-яких суспільних формацій – це податки. Чинні податкові системи вичерпали свої потенційні можливості, що доказано вище. Отже, реформуючи податкову систему за будь-якою наявною світовою економічною моделлю, Україна ніколи не досягне рівня розвинених країн і приречена “пасти задніх”. Пропонується нова економічна стратегія [5].

Ставиться тривіальне питання? Хто сплачує податки? На це питання відповідь у пересічного громадянина очевидна – виробник товарів і послуг. Виробник товарів і послуг при визначенні собівартості продукції враховує всі витрати: на матеріали, зокрема енергоносії; на трудові ресурси; податки, прибутки; витрати на реалізацію продукції. Коли товар реалізований (проданий) на ринку, то виробникові повертаються авансовані ним усі витрати, зокрема блок податків.

Отже, у результаті системи “виробник – реалізатор – покупець” витрати, пов’язані з виробництвом і реалізацією товару, зокрема **податки**, бере на себе **покупець**. Оскільки покупець як кінцева підсистема в системі (виробник – реалізатор – покупець), придбавши товар, заплатив податки і всі витрати, пов’язані з виробництвом і реалізацією, то навіщо обкладати виробника податками?

ПОДАТКИ І ВСІ ВИТРАТИ, ПОВ’ЯЗАНІ З ВИРОБНИЦТВОМ І РЕАЛІЗАЦІЄЮ ТОВАРІВ, СПЛАЧУЄ ПОКУПЕЦЬ.

Виникає питання: чи тих податків, які сплачує покупець сьогодні при придбанні товару, у цьому випадку у формі ПДВ (20 %), достатньо для наповнення бюджетів усіх рівнів (державного та місцевого)? У праці [5] введено податок у формі **державної надбавки (ДН)**, назва може бути різна, основне – суть) і подано детальний розрахунок її величини. Для наповнення бюджетів величина ДН становить 20 % від вартості реалізованої продукції. Можна зауважити, що ДН не ідентична ПДВ. Державна надбавка встановлюється на кінцевий вид продукції – це дуже важливо і тільки при продажу, реалізації товарів і послуг кінцевого виду продукції.

Як приклад наведено укрупнений розрахунок бюджетних надходжень за 2014 рік при впровадженні НЕС в Україні (за 2014 рік є необхідні дані статистики для розрахунку). У 2014 р. Державний бюджет України за доходами становив $\sum A_{\text{Державний бюджет доходи (2014)}} = 377\,821$ млн грн. В Україні 2014 року було реалізовано товарів і послуг [4] на суму – 4 459 702 млн грн. $\sum B_{\text{Реалізованої продукції по Україні (2014)}} = 4\,459\,702$ млн грн.

При впровадженні нової економічної стратегії (НЕС) і ДН = 20 % у масштабах України Державний бюджет (державний і місцевий) 2014 року від реалізованої продукції 4 459 702 млн грн становив би 891 940 млрд грн:

$$\begin{aligned} \sum A_{\text{Державний бюджет при НЕС (2014)}} &= \sum B_{\text{Реалізованої продукції по Україні (2014)}} \times 20/100 = \\ &= 4\,459\,702 \times 20/100 = 891\,940 \text{ млрд грн.} \end{aligned}$$

Отже, при впровадження НЕС у масштабах держави надходження до бюджетів усіх рівнів були більшими понад удвічі.

$$\sum A_{\text{державний бюджет при НЕС (2014)}} / \sum A_{\text{Державний бюджет (2014)}} = 891\,940 / 377,8 = 2,36 \text{ рази.}$$

Фактично бюджетні надходження будуть значно більшими, оскільки економіка вийде з тіні, яка становить, за даними уряду, до 50 %. Ховати капітали, виробництво, реалізацію товарів немає потреби, адже виробник не платить податків. Державну надбавку платить покупець. Таким чином при впровадженні НЕС державний бюджет України збільшився б утричі і становив би понад трильйон грн. І це все при тому, що виробники товарів і послуг не платитимуть податків.

Поетапний механізм реалізації проекту. Проект ламає стереотипи, які сформувались століттями і багатьма зразу не сприймається, тому пропонується (м'який) механізм поетапного впровадження Пілотного проекту, а саме:

1. У перші 1–2 місяці скасовується для всіх виробників товарів і послуг тільки податок ПДВ. Одночасно вводиться ДН на купівлю (реалізацію) кінцевого виду продукції 20 % від суми реалізованого товару (подібно сьгоднішньому ПДВ = 20 %). При цьому ДН не ідентична ПДВ. Адміністрування податку ДН розглянемо нижче.

2. Проводиться моніторинг податкових надходжень та їх аналіз. Одночасно проводиться адміністрування податкових надходжень.

3. Усі інші види податків на 1–2 етапах залишаються чинними.

Після впровадження першого етапу проекту передбачається збільшення податкових надходжень приблизно удвічі. Зважаючи на ситуацію в державі, може виникнути спокуса призупинення подальшої дії Пілотного проекту, оскільки на цьому етапі уже буде досягнуто значне збільшення бюджетних надходжень. Цього допустити не можна, адже основна мета – це ліквідація податкового навантаження на бізнес.

4. На цьому (один місяць) етапі НЕС зменшується податок на прибуток на 50 % з виробників товарів і послуг.

6. Проводиться моніторинг податкових надходжень.

7. На цьому етапі (один місяць) НЕС зменшуються на 50 % податок на прибуток з виробників товарів і послуг.

8. Проводиться моніторинг податкових надходжень.

9. Ліквідовуються всі інші види податків з виробників товарів і послуг.

10. Проводиться моніторинг податкових надходжень, спостерігається збільшення реалізованої продукції та інвестиційних надходжень, вихід економіки з тіні, збільшення робочих місць тощо.

Залишаються податки: за ренту, митні збори, плата за використання надр, банківські відрахування тощо.

У результаті впровадження НЕС має збільшитися наповнення бюджету всіх рівнів у 2–3 рази, різко збільшуються інвестиційні надходження і зайнятість населення, зменшується корупція в податковій і економічній сфері, зростає добробут населення тощо.

Механізм адміністрування бюджетних надходжень. Під час купівлі товарів касовий апарат друкуватиме на чеку величину ДН у відсотках та його розподіл на місцевий і державний бюджети – куди направляти кошти.

При реалізації товарів промисловими підприємствами, заводами, фабриками тощо суб'єкт продажу сплачує (оформляє) ДН двома "платіжними дорученнями" з розподілом на державний і місцеві бюджети. На етапі впровадження Пілотного проекту функцію контролю за надходженням податку у формі ДН виконує Державна фіскальна служба України.

Надалі Державна фіскальна служба буде реорганізована в Комітет цін (рис. 4). Кожен бюджет (державний і місцевий) має мати окремий рахунок у банках. Надходження коштів у місцевий бюджет акумулюватимуться безпосередньо на банківському рахунку області, міста.

При впровадженні НЕС Україна стає ніби офшорною зоною з усіма наслідками. Тому **впровадження НЕС вигідно всім: олігархам** – не треба сплачувати податки, вивозити капітал в офшорні зони, можна вкладати фінансові ресурси у свій бізнес в Україні; *малому і середньому*

бізнесу – відсутність податкового навантаження, прозорість ведення підприємницької діяльності, відсутність ДФС, звітів; держслужбовцям – можливість росту зарплати залежно від обсягів реалізованої продукції; пенсіонерам і низькооплачуваним працівникам – їхні мінімальні ставки досягнуть середньої зарплати у промисловості; для всього населення – зниження цін на продукти харчування і предмети першої необхідності тощо.

Обов'язковою умовою впровадження НЕС є збільшення заробітної плати працівників. За рахунок чого? При реалізації проекту ціна товару і послуг (її собівартість) зменшиться на величину податків (податковий блок витрат), який, за різними даними, становить від 20 до 60 % вартості продукції. Ціни на продукцію переважно залишаться незмінними. Колишню величину податкового блоку в собівартості продукції буде розподілено на дві частини, а саме: підвищення зарплатні працівників і збільшення обігових коштів підприємств, що стимулюватиме їхній розвиток.

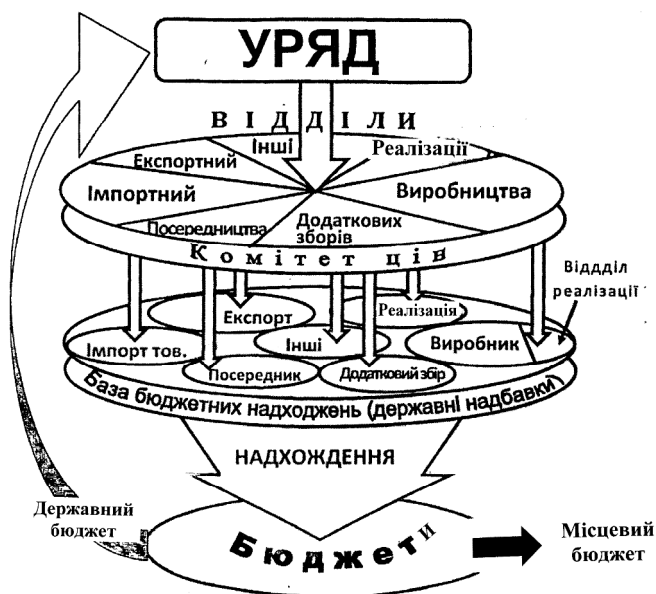

Рис. 4. Схема структури Комітету цін та його сфери впливу

Реальною буде унікальна перспектива для підприємців розпочати виробництво товарів народного споживання, створити широкий ринок праці для нашого народу. Вже до нас їхатимуть на заробітки, хлинуть інвестиції, адже Україна стане офшорною зоною.

Виникає питання: як бути з пенсійним фондом (ПФ)? Для вирішення питання ПФ державна надбавка має бути збільшена до 28 %. Річний бюджет ПФ згідно із Звітом про виконання бюджету Пенсійного фонду України за 2014 рік [2] за статтею власні надходження = 166 928 млн гривень: “Разом видатки ПФ становили в 2014 р. – 248 945 млн грн”. Для забезпечення ПФ достатньо збільшити ДН на 2,5–3,0 %.

Необхідно зауважити, що ДН матиме диференційний характер, тобто на товари першої необхідності ДН становитиме 15–19 %, а на предмети розкоші – 27–29 %. Також при впровадженні НЕС усі податки з виробників продукції (товарів і послуг) скасовують. Однак залишаються митні збори, рентна плата тощо.

Упровадження НЕС сприятиме:

1. На внутрішньому напрямку:

- а) збільшенню надходжень до бюджетів усіх рівнів у 2–3 рази;
- б) ліквідації тіньової економіки, а відповідно додатковому зростанню надходжень до бюджету;
- в) росту прошарку населення із середніми доходами та добробуту народу загалом;
- г) виділенню значних коштів на розвиток науки, освіти і впровадженню у виробництво нанотехнологій, біотехнологій, ІТ і залучення молоді до праці в науковій сфері;
- г) різкому зростанню виробництва;

- д) росту інвестиційної привабливості, адже в нас діятиме безподаткова система у вигляді офшорної зони;
- е) різкому зменшенню виведення капіталу до офшорних зон;
- є) зростанню доходів працюючих, відповідно збільшиться купівельна здатність населення;
- ж) розвитку малого і середнього бізнесу;
- з) ліквідації безробіття;
- и) ліквідації корупції, пов'язаної з податками;
- і) можливому регулюванню цін. Наприклад, на товари широкого вжитку ДН можна знизити до 10–15 %, а на товари “розкоші” збільшити до 25–28 %.

2. На зовнішньому напрямку сприятиме:

- а) виходу на міжнародні ринки з товарами нано-, біо-, ІТ-технологіями;
- б) оснащенню армії новітнім озброєнням за стандартами і вступу в НАТО;
- в) шаленому притоку інвестицій, адже Україна через відсутність податків на виробників стає однією з офшорних зон;
- г) поверненню усіх боргів;
- г) входження України у десятку розвинутих країн.

Висновки

Аналіз податкових систем відомих економічних моделей показав, що вони не мають перспективи, тим більше в Україні, яка обрала один із названих напрямів. Аналіз сучасного економічного стану держави і світові рейтинги показали, що Україна стала найбіднішою країною в Європі з найнижчим рівнем життя населення. Причин тому багато, але головною можна вважати недолугу податкову систему. Цій системі притаманні: невідповідність принципам існування здорового суспільства, несправедливий механізм розподілу національного доходу, інвестиційна непривабливість, заполітизованість, забюрократизованість та інші загальновідомі недоліки. Тому що швидше цю податкову систему буде замінено, то краще для економіки і держави загалом. Жодне вдосконалення нічого не дасть, оскільки всі чинні податкові системи привели найбільш розвинені країни до накопичення величезних фінансових боргів, що перевищують ВВП.

Кардинально виправити стан може **розроблена нова економічна стратегія** з її новою податковою системою, яка звільняє виробника від сплати податків на стадії виробництва і переносить їх на покупців у формі податку Державної надбавки, знижує собівартість продукції, сприяє збільшенню наповнення бюджету та соціального захисту населення. Сутність системи полягає в ліквідації всіх видів податків для виробників продукції (товарів і послуг). Наповнення бюджетів усіх рівнів, зокрема пенсійного фонду, досягають за рахунок введення державної надбавки на загальний обсяг реалізованої кінцевого виду продукції, що забезпечує їх різке збільшення. Проект нової податкової системи ламає стереотипи, які сформувалися століттями, і тому багатьма просто не сприймаються. Наведені розрахунки повністю підтверджують ефективність нової економічної стратегії з її податковою системою. Для її впровадження необхідно провести пілотний проект в окремих адміністративних одиницях: областях, містах і районах і за отриманими результатами почати вводити поетапно в державі.

Подальші перспективи досліджень

Подальші дослідження варто спрямувати на методологію впровадження механізму нової економічної стратегії з її податковою системою як пілотних проектів у різних регіонах адміністративних одиниць держави, орієнтованої на формування і розвиток творчого потенціалу працівників, уміння вдосконалити систему, експериментально-дослідницьку діяльність із застосуванням інформаційних технологій на основі комп'ютеризації, розроблення та відбору програмних пакетів для практичного застосування.

1. Загальний держборг в квітні збільшився до 67,1 мільярда доларів <http://www.epravda.com.ua/news/2016/05/27/594132/> 27 травня 2016. 2. Звіт про виконання бюджету Пенсійного фонду

України за 2014 рік. (<http://krasnookn-rda.odessa.gov.ua/novini/zvt-pro-vikonannya-byudzhetu-repnsjnogo-fondu-ukrani-za-2014-rk/>) за статтею власні надходження = 166. 3. Мних А. М. Механізм оцінки боргового тягаря в Україні як спосіб підвищення ефективності державних запозичень // *Економіка. Фінанси. Право.* – 2010. С. 14–18. 4. Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності у 2014 році, <http://www.lv.ukrstat.gov.ua>. 5. Перепічка Є. В. *Нова економічна стратегія.* – Львів: СПОЛІОМ, 2010. – 52 с. 6. Податкова система Китаю // http://studme.com.ua/129910109923/ekonomika/nalogovaya_sistema_kitaya.htm. 7. Топ країн світу, у яких борг за 300 % до ВВП. *UkrMedia.* 2015-03-03 // <https://ukr.media/world/228119/>. 8. У Франції ввели надзвичайний економічний стан // <http://www.epravda.com.ua/news/2016/01/18/577099/>. 9. Шинкаренко Олег. Наскільки глибокою є боргова яма України // <http://www.theinsider.ua/business/5507052d874b1/>. 10. *Japan – 2011 Article IV Consultation. Staff Report // Country Report.* – № 11/181 [URL: imf.org/external/pubs/ft/scr/2011/crl1181.pdf]. 11. *Taxation trends in the European Union // European Commission. Taxation trends in the European Union* [Електронний ресурс]. – 2010. – Режим доступу // http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/gen_info/economic_analysis/tax_analysis/tax_structures/index_en.htm.